

Sygn. akt: I C 765/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 lutego 2020 r.

Sąd Rejonowy w Giżycku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Marek Makowczenko
Protokolant:	sekretarka Sylwia Laskowska

po rozpoznaniu w dniu 27 stycznia 2020 r. w Giżycku na rozprawie

sprawy z powództwa M. A., Z. S.

przeciwko Skarbowi Państwa – Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo B.

o zapłatę

1. Zasądza od pozwanego Skarbu Państwa – Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo B. na rzecz M. A. kwotę 35 000zł (trzydzieści pięć tysięcy złotych 00/100) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 16.05.2018r. do dnia zapłaty,.
2. Oddala powództwo w pozostałym zakresie.
3. Zasądza od pozwanego na rzecz powódki M. A. kwotę 3 617 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów procesu.
4. Zasądza od pozwanego Skarbu Państwa – Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo B. na rzecz Z. S. kwotę 15 000zł (piętnaście tysięcy złotych 00/100) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 16.05.2018r. do dnia zapłaty,.
5. Oddala powództwo w pozostałym zakresie.
6. Zasądza od pozwanego na rzecz powoda Z. S. kwotę 3 617 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów procesu.
7. Nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (kasa Sądu Rejonowego w. (...)) kwotę 2 913, 96 zł (dwa tysiące dziewięćset trzynaście złotych 96/100) tytułem opłaty sądowej oraz kosztów postępowania poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa.

SSR Marek Makowczenko

Sygn. akt. I C 765/18

UZASADNIENIE

P. A. wniosła o zasądzenie od pozwanego Skarbu Państwa Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo B. w K. kwoty 40.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 6 lutego 2018r. do dnia zapłaty z tytułu zadośćuczynienia za cierpienia psychiczne spowodowane śmiercią jej ojca R. S. (1) w dniu 30 września 2005 r.

Powód Z. S. wnosił o zasądzenie od pozwanego Skarbu Państwa Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo B. w K. kwoty 25.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 6 lutego 2018r. do dnia zapłaty z tytułu zadośćuczynienia za cierpienia psychiczne spowodowane śmiercią jego brata R. S. (1) w dniu 30 września 2005 r.

W uzasadnieniu pozwu powodowie wskazali, że w dniu 30 września 2005 r. w miejscowości L., podczas załadunku drewna, doszło do wypadku, w wyniku którego R. S. (1) poniósł śmierć. Zdaniem powodów przyczyną wypadku było niedopełnienie obowiązków z zakresu BHP przez leśniczego leśnictwa Z. T. W., który polecił niewyszkolonemu w zakresie załadunku drewna R. S. (1) wykonywanie pracy przy załadunku dłużyc. T. W. został za to skazany prawomocnym wyrokiem karnym. Powodowie podnosili, że pozwany korzystając z usług różnych podmiotów nie zapewnił koordynatora sprawującego nadzór na bezpieczeństwie pracy ani też nie ustalił zasad współdziałania w przypadku zaistnienia niebezpieczeństwa zdrowia i życia pracujących.

Powodowie wskazali, że dochodzą swojego roszczenia na podstawie art. 448 kc w zw. z art. 24 § 1 kc od ówczesnego pracodawcy T. W..

Powódka podała, że silnie przeżyła śmierć ojca. Odkąd pamięta był dla niej wzorem do naśladowania. Spędzała z nim czas na zabawach, rozmowach, łowieniu ryb, spacerach. Nie mogła pogodzić się z jego śmiercią. Był to dla niej szok. Po tragicznym zdarzeniu nie chciała z nikim rozmawiać, zamknęła się w sobie i popadła w depresję. Po dziś dzień to zdarzenie tkwi w powódce.

Powód natomiast wskazał, że ze zmarłym bratem utrzymywał serdeczne i bliskie relacje, wskutek zaś jego śmierci doznał szoku oraz uczucia rozpacz, do chwili obecnej odczuwa żal i smutek z powodu straty brata, który był w jego życiu niezwykle ważną osobą.

Powodowie podali, że dochodzone pozwem roszczenia uwzględniają przyczynienie się zmarłego R. S. (1) do powstania szkody na poziomie 50% bowiem taki stopień przyczynienia się R. S. (1) do zaistniałego wypadku ustalił Sąd Okręgowy w (...) w sprawie IX Ca 459/16 w której zmienił orzeczenie Sądu Rejonowego w (...) rozpoznającego sprawę I C 1127/14 roszczenia żony R. S. (1) A. S. przeciwko pozwanemu.

Pozwany Skarb Państwa Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo B. w K. wniósł o oddalenie powództwa.

W odpowiedzi na pozew nie kwestionował swojej odpowiedzialności za skutki wypadku jakiemu uległ R. S. (1). Stwierdził jednocześnie, że nie widzi możliwości uczynienia zadość roszczeniom powodów bowiem na etapie postępowania przesądowego wielokrotnie wskazywali różną wysokość należnego im zadośćuczynienia, nie przedstawili uzasadnienia swoich roszczeń ani też dokumentów leczenia w związku z traumą.

Pozwany podniósł także zarzut przyczynienia się do zaistniałej szkody przez samego poszkodowanego R. S. (1), a także przez kierowcę samochodu przewożącego dłużycę – R. K. (1), który podczas rozładunku nie wyznaczył strefy zagrożenia (łącznie 70% przyczynienia).

W toku postępowania pozwany dodatkowo podniósł zarzut przedawnienia roszczenia, wskazując, że roszczenie powodów o zadośćuczynienie uległo przedawnieniu w 2015 r.

W ocenie pozwanego wreszcie ani pozwany, ani też pracownik pozwanego nie został uznany za winnego śmierci pokrzywdzonego, nie może również pozwany ponosić odpowiedzialności za lekkomyślne postępowanie

pokrzywdzonego, który wykraczając poza zakres swoich obowiązków, wykonywał w czasie pracy czynności niezleczone mu ani przez pracodawcę, ani podmiot przez jego pracodawcę do tego upoważniony. Brak jest też, zdaniem pozwanego, związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy śmiercią jej pokrzywdzonego, a niewłaściwym działaniem pozwanego lub osoby, za którą pozwany ponosi odpowiedzialność.

Sąd ustalił, co następuje:

W roku 2005 R. S. (1) pracował w Zakładzie Usług (...), S., (...) s.c. w O. w charakterze robotnika leśnego – trocinkarza. Do jego obowiązków należało wyznaczanie drzew trocinkowych tj. porażonych szkodnikami w oddziałach i wydzieleniach leśnych, oznaczanie zainfekowanych drzew poprzez nacięcie i zapisanie numeru oraz daty, a następnie odnotowanie tych danych w dzienniku zwanym zeszytem trocinkarza. Charakter pracy trocinkarza wymagał ścisłej współpracy z administracją leśną. R. S. (1) codziennie zgłaszał się do leśniczego T. W., który zlecał mu prace związane z wyznaczaniem w danym dniu drzew trocinkowych bądź inne prace polegające na ochronie lasu.

(dowód: z akt II K 457/06 SR w. (...) uzasadnienie k. 669-684)

W dniu 30.09.2005r. leśniczy T. W. –pracownik Nadleśnictwa B. w K., wbrew obowiązującym w Nadleśnictwie zasadom, polecił R. S. (1), aby udał się po odbiór drewna wraz z przybyłym do leśnictwa Z. kierowcą R. K. (1). T. W. polecił by R. S. (1), będąc przy załadunku drewna, spisał numery zabieranych dłuźyc. Wykonując to polecenie R. S. (1) udał się do lasu z R. K. (1) pojazdem tego ostatniego. R. S. (1) zabrał ze sobą jedynie podkładkę z kartką i kask ochronny. Po drodze R. K. (1) uzgodnił z R. S. (1), że po dokonaniu wyboru dłuźycy i spisaniu jej numeru R. S. (1) będzie oddalał się w bezpieczne miejsce poza zasięgiem pracy dźwigu znajdującego się na pojeździe tj. w odległości będącej sumą długości ramienia żurawia i długości podnoszonej dłuźycy. Według uzgodnień, R. S. (1) miał przebywać w bezpiecznym miejscu aż do zakończenia załadunku dłuźycy, a wyboru kolejnej dłuźycy miał dokonywać dopiero po umieszczeniu poprzedniej na pojeździe. W taki sposób zostało wybranych, spisanych i załadowanych 7 dłuźyc. W taki sam sposób została wybrana i zapisana ósma dłuźycy, po czym R. K. (1) przystąpił do podnoszenia jej przy pomocy (...). Po podniesieniu drewna na wysokość około 1,5 metra R. K. (1) zauważył przewracającego się R. S. (1), który z nieznanymi mu powodów znalazł się w zasięgu pracy żurawia z uchwyconą dłuźycą i został przez nią uderzony. R. K. (1) natychmiast przerwał załadunek, podjął próbę udzielenia pomocy R. S. (1) oraz wezwał pomoc medyczną. W wyniku doznanych urazów R. S. (1) zmarł na miejscu zdarzenia. Podczas prac załadunkowych R. S. (1) nie nosił kasku ochronnego, co nie miało jednak wpływu na skutek zdarzenia.

(dowód: z akt I C 1127/14- słuchanie pozwanego w tej sprawie T. W. k 499, zeznania świadka R. K. k 218v, opinia biegłego E. Ł. k 224-233, 411, opinia biegłego M. D. k 403-405, z akt II K 457/06 SR w. (...) uzasadnienie k 669-684)

Wyrokiem z dnia 21 grudnia 2007 r. w sprawie II K 457/06 Sąd Rejonowy w. (...) uznał oskarżonego T. W. winnym tego, że w dniu 30 września 2005 r. w miejscowości L. jako leśniczy Leśnictwa Z. wbrew obowiązującym przepisom dotyczącym bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac z zakresu gospodarki leśnej polecił niewyszkolonemu w zakresie załadunku drewna pracownikowi Zakładu Usług (...) wykonującemu w Leśnictwie Z. na zlecenie prace trocinkarza spisywanie numerów dłuźyc ładowanych na przeznaczony do wywozu drzewa pojazd wyposażony w żuraw hydrauliczny narażając go na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia tj. popełnienia czynu z art. 160 § 1 kk i skazał na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. Wyrok ten został utrzymany w mocy w całości orzeczeniem Sądu Okręgowego w. (...) z dnia 16 maja 2008r. sygn. akt VII Ka 485/08.

(dowód: z akt II K 457/06 SR w. (...) wyrok k. 621, 721)

Powódka M. A. jest córką zmarłego R. S. (1). W chwili zdarzenia miała 23 lata. W czasie dzieciństwa dużo czasu spędzała z ojcem. Razem łowili ryby, zbierali grzyby, jeździli rowerami, grali w gry, oglądali filmy. W chwili zdarzenia nie mieszkała już z rodzicami. Utrzymywała jednak dobre relacje, odwiedzała ich z mężem, wspólnie spędzali święta. Po wiadomości o śmierci ojca cały czas płakała. Mąż zajął się pogrzebem. Bała się o mamę, że zostanie sama.

(dowód: zeznania świadka J. S.- k. 147 – 147v , zeznania świadka D. Z. – k. 147v, przesłuchanie powódki – k. 187-187v)

Śmierć ojca wywołała u powódki cierpienia psychiczne, czuła się przygnębiona, smutna, płacziwa, występowała obawa o dalsze funkcjonowanie i poradzenie sobie mamy po śmierci ojca. Lęk przed nieboszczykami oraz koncentracja na sobie powodował zaburzenia snu, koszmary senne o tematyce własnej śmierci, porwania przez zmarłego. Objawy trwały około pół roku i następnie się wyciszyły. Jednocześnie powódka wykonywała swoje codzienne obowiązki domowe i zawodowe. Przed upływem roku po śmierci ojca żałoba została zakończona. Brak jest przesłanek świadczących, że śmierć ojca przyczyniła się do postania zaburzeń depresyjno- lękowych u powódki.

(dowód: opinia sądowo-psychologiczna – k. 221-223, przesłuchanie powódki – k. 187-187v)

W dniu 4 sierpnia 2016r. powódka wystąpiła do Sądu Okręgowego w. (...) z pozwem o rozwód. Orzeczeniem z dnia 13 grudnia 2016r. Sąd Okręgowy w. (...) w sprawie VI RC 1092/16 rozwiązał małżeństwo powódki bez orzekania o winie.

(dowód: z akt sprawy VI RC 1092/16 Sądu Okręgowego w. (...) pozew k. 3 – 5, wyrok k. 93)

Powód Z. S. jest bratem zmarłego R. S. (1). W chwili zdarzenia miał 51 lat, ze zmarłym bratem był zżyty, utrzymywał z nim bliskie relacje. Spędzali razem czas na łowieniu ryb i zbieraniu grzybów. Z racji zbliżonego wieku powód od najmłodszych lat wolny czas spędzał z bratem R. S. (1), razem grali w piłkę nożną. Pomimo zamieszkania oddzielnie i założenia własnych rodzin, rodzeństwo w dalszym ciągu utrzymywało bliskie relacje (także telefoniczne). Powód ze zmarłym bratem spędzał wszelkie uroczystości, takie jak święta i ważne wydarzenia rodzinne. Wskutek śmierci brata doznała szoku oraz uczucia rozpacz. Do dziś czuje tęsknotę za zmarłym bratem, często odwiedza cmentarz.

(dowód: zeznania świadka J. S.- k. 147 – 147v, , zeznania świadka D. Z. – k. 147v, przesłuchanie powoda – k. 187v)

Śmierć brata wywołała u powoda cierpienia psychiczne, czuł się przygnębiony, smutny, popłakiwał, odczuwał żal i pustkę po śmierci brata, miał trudności ze snem, myśli koncentrowały się na wspomnieniach o bracie. Jednocześnie wykonywał swoje codzienne obowiązki, chodził do pracy zajmował się rodziną. W tym trudnym okresie duże znaczenie miało wsparcie rodziny. Przeżycia powoda związane ze śmiercią brata przebiegały w sposób charakterystyczny dla tradycyjnej żałoby. Całkowity okres żałoby powoda trwał około pół roku. W chwili obecnej nie znaleziono podstaw by stwierdzić, że powód odczuwa cierpienie psychiczne będące skutkiem śmierci brata R. S. (1).

(dowód: opinia sądowo-psychologiczna – k. 219-220v, przesłuchanie powoda – k. 187v)

Na tle wyżej przedstawionych faktów i ustaleń związanych z wypadkiem z dnia 30 września 2005r. Sąd Rejonowy w. (...) w sprawie I C 1127/14 z powództwa żony R. S. (2) przeciwko Skarbowi Państwa Państwowemu Gospodarstwu Leśnemu Lasy Państwowe Nadleśnictwo B. w K. i T. W. o zadośćuczynienie zasądził w części dochodzone roszczenie od pozwanego Skarbu Państwa Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo B. w K., oddalił powództwo w stosunku do pozwanego T. W. i ustalił przyczynienie się R. S. (1) do zaistnienia wypadku i powstania szkody na 80-90%.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w. (...) z dnia 28 września 2016 r., sygn. akt IX Ca 459/16 wydanego wskutek apelacji od wyroku tut. Sądu z dnia 22 marca 2016 r., sygn. akt I C 1127/14) orzeczono o 50% przyczynieniu się poszkodowanego R. S. (1) do powstania szkody dnia 30 września 2005 r.

(dowód: wyrok Sądu Rejonowego w. (...) w sprawie I C 1127/14 z dnia 22.03.2016r z uzasadnieniem –k.511,517-524, wyrok Sądu Okręgowego z dnia 28.09.2016 r., sygn. akt IX Ca 459/16 z uzasadnieniem – k. 12-30)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższe ustalenia faktyczne są tożsame z ustaleniami w sprawie I C 1127/14. Na kanwie tych ustaleń w sprawie I C 1127/14 sądy I i II instancji przesądziły o odpowiedzialności Skarbu Państwa Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo B. w K. za szkodę powstałą w związku ze zdarzeniem z dnia 30 września 2005r. i śmiercią R. S. (1). Sąd Okręgowy rozpoznając apelację między innymi pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w (...) z dnia 22 marca 2016r. w uzasadnieniu wyroku z dnia 28 września 2016r. podzielił w całości argumentację sądu I instancji co do obciążenia pozwanego Skarbu Państwa odpowiedzialnością za skutki wypadku z dnia 30 września 2005r.

Wprawdzie zgodnie z art. 365 k.p.c. związanie wyrokiem sądu cywilnego oznacza brak możliwości zignorowania zarówno ustaleń faktycznych stanowiących bezpośrednio podstawę rozstrzygnięcia, jak i podstawy prawnej i nie jest dopuszczalne odmienne ustalenie zaistnienia, przebiegu i oceny istotnych dla danego stosunku prawnego zdarzeń faktycznych w kolejnych procesach sądowych tylko między tymi samymi stronami, to w okolicznościach przedmiotowej sprawy nie ulega wątpliwości, że sąd orzeka na podstawie takich samych faktów jak w sprawie I C 1127/14.

Rozpoznając niniejszą sprawę Sąd zgadza się w całej rozciągłości zarówno z ustaleniami faktycznymi poczynionymi w sprawie I C 1127/14 jak i z wnioskami co do odpowiedzialności pozwanego za skutki zdarzenia z 30 września 2005r. szczegółowo omówionymi w uzasadnieniu wyroku z dnia 22 marca 2016r. (k.519-522). Ustalenie nieumyślności działań (zaniechań) T. W., związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy owymi zaniechaniami a szkodą w postaci śmierci R. S. (1) oraz związku działań T. W., objętych przedmiotem niniejszego procesu, z wykonywaniem przez niego obowiązków pracowniczych, prowadzi do przypisania pozwanemu Nadleśnictwu odpowiedzialności za skutki przedmiotowego wypadku. Podstawą odpowiedzialności pozwanego Nadleśnictwa jest bowiem art. 120 kp w zw. z art. 430 kc w zw. z art. 448 kc. Na marginesie zaakcentować należy, że kwestionowanie w niniejszej sprawie zasady odpowiedzialności pozwanego wobec przytoczonego wyżej rozstrzygnięcia sprawy I C 1127/14 (jednoznacznie osądzającego tę kwestię) stanowi niejako próbę uniknięcia odpowiedzialności za skutki feralnego zdarzenia wobec powodów.

Bezspornym pozostaje w sprawie podstawa odpowiedzialności pozwanego za skutki zdarzenia z 30 września 2005 r. w tym w zakresie zadośćuczynienia na rzecz powodów. Jedynie zatem na marginesie wypada wspomnieć o podstawie prawnej roszczenia powodów i wskazać, że „W judykaturze utrwalił się pogląd, że jeżeli śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed 3 sierpnia 2008 r. (wejście w życie art. 446 § 4 k.c.), to najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę na podstawie art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. (por. wyrok SN z dnia 11 maja 2011 r., I CSK 621/10, L. (...) nr 848128 oraz uchwała SN z dnia 22 października 2010 r., III CZP 76/10, L. (...) nr 604152)” [tak: K. A. (red.), G. Z., J. A., K. G., O. A., P. A., S. T., Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III. Zobowiązania - część ogólna, L. (...) 2014]. W kontekście powyższych uwag oraz treści wspomnianych wyżej orzeczeń Sądu Najwyższego, należy stwierdzić, że podstawa odpowiedzialności pozwanego za skutki zdarzenia z dnia 30 września 2005 r. opiera się na art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c.

Przechodząc do wysokości zadośćuczynienia należnego powodce M. A. i powodowi Z. S. nie sposób nie dostrzec, że do samego wypadku na miejscu załadunku drewna doszło wskutek wtargnięcia R. S. (1) w rejon bezpośredniego podnoszenia dłuźcy i to pomimo uzgodnień R. K. (1) oraz R. S. (1) co do sposobu prowadzenia załadunku. Okoliczności te zostały ustalone w sprawie sygn. akt I C 1127/14 oraz II K 457/06 a w niniejszym postępowaniu strony nie przedstawiły dowodów, które pozwoliłyby na poczynienie dodatkowych bądź innych ustaleń w tym zakresie. Gdyby więc R. S. (1) zachował należytą ostrożność i nie znalazł się w zasięgu pracy (...)u, do szkody by nie doszło. Istnieje zatem adekwatny związek przyczynowy między jego nieprawidłowym zachowaniem, a powstaniem szkody.

Porównanie stopnia naruszenia obowiązków przez sprawcę i R. S. (1) daje, zdaniem Sądu podstawy do przyjęcia, że przyczynił się on do powstania szkody w 50% procentach (tak również Sąd Okręgowy w Olsztynie w sprawie IX Ca 459/16). Wartość ta pozwala na uwzględnienie zarówno winy T. W., innych zobowiązanych z nim solidarnie

podmiotów, jak również zmarłego, który nie zachował ostrożności wymaganej przy czynnościach nie wchodzących w zakres jego obowiązków.

Analizując wreszcie roszczenie powodów w zakresie wysokości zadośćuczynienia Sąd wziął pod uwagę stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w uzasadnieniu uchwały z dnia 13.7. 2011 r. sygn. III CZP 32/11 (publ. OSNC 2012/1/10, (...) B.S.N. 2011/7/9). Zgodnie z nim „Nie może być kwestionowane, że ten sam czyn niedozwolony może wyrządzać krzywdę różnym osobom, źródłem krzywdy jest zatem czyn niedozwolony, którego następstwem jest śmierć. Krzywdą wyrządzoną zmarłemu jest utrata życia, dla osób mu bliskich zaś jest to naruszenie dobra osobistego poprzez zerwanie więzi emocjonalnej, szczególnie bliskiej w relacjach rodzinnych”.

W realiach niniejszej sprawy należało mieć na uwadze z jednej strony, że powódka, jako córka zmarłego R. S. (1) niewątpliwie była z nim mocno związana. W czasie dzieciństwa dużo czasu spędzała z ojcem. Razem łowili ryby, zbierali grzyby, jeździli rowerami, grali w gry, oglądali filmy. W chwili zdarzenia miał 23 lata., co prawda nie mieszkała już z rodzicami ale utrzymywała dobre relacje. Odwiedzała ich z mężem, wspólnie spędzali święta. Po wiadomości o śmierci ojca cały czas płakała, pogrzebem zajął się jej mąż. Bała się o mamę, że zostanie sama.

Jednocześnie z drugiej strony Sąd uwzględnił, że przeżycia związane ze śmiercią ojca nie wpłynęły znacząco na wykonywanie przez powódkę swoich codziennych obowiązków domowych i zawodowych. Nadal uczęszczała do pracy, sprzątała, gotowała, prowadziła dom. Odwiedzała matkę aby ją wspierać. Przed upływem roku po śmierci ojca żałoba została zakończona.

Biegły z zakresu psychologii stwierdził, że śmierć ojca wywołała u powódki cierpienia psychiczne, czuła się przygnębiona, smutna, płacziwa, występowała obawa o dalsze funkcjonowanie i poradzenie sobie mamy po śmierci ojca. Lęk przed nieboszczykami oraz koncentracja na sobie powodował zaburzenia snu, koszmary senne o tematyce własnej śmierci, porwania przez zmarłego. Objawy trwały około pół roku i następnie się wyciszyły. Przed upływem roku po śmierci ojca żałoba została zakończona. Brak jest przesłanek świadczących, że śmierć ojca przyczyniła się do postania zaburzeń depresyjno- lękowych u powódki. Początek tych zaburzeń umiejscowiony jest w okresie pogorszenia relacji z mężem i rozpadu małżeństwa powódki.

Powyzsze wnioski wynikają wprost z całego przytoczonego materiału dowodowego. W tym z opinii biegłego psychologa I. K., którą Sąd w całości podzielił jako logiczną, obszerną i wszechstronnie uzasadnioną.

Okoliczności te leżą u podstaw uznania przez Sąd orzekający, iż kwotą zadośćuczynienia, adekwatną do rozmiaru cierpienia powódki, nasilenia traumatycznych przeżyć, wynikających z nagłej, przedwczesnej śmierci ojca R. S. (1) , z uwzględnieniem oczywiście stopnia przyczynienia się samego poszkodowanego R. S. (1), będzie kwota 35.000 zł. Dalej idące żądanie należało oddalić.

W przypadku powoda Z. S. należało mieć na uwadze, że jest bratem zmarłego R. S. (1). W chwili zdarzenia miał 51 lat. Ze zmarłym bratem był żyty, utrzymywał z nim bliskie relacje. Spędzali razem czas na łowieniu ryb i zbieraniu grzybów, graniu w piłkę nożną. Pomimo zamieszkania oddzielnie i założeniu własnych rodzin, rodzeństwo w dalszym ciągu utrzymywało bliskie relacje (także telefoniczne). Powód ze zmarłym bratem spędzał wszelkie uroczystości, takie jak święta i ważne wydarzenia rodzinne. Wskutek śmierci brata doznał szoku oraz uczucia rozpacz. Do dziś czuje tęsknotę za zmarłym bratem, często odwiedza cmentarz.

Śmierć brata wywołała u powoda cierpienia psychiczne, czuł się przygnębiony, smutny, popłakiwał, odczuwał żal i pustkę, miał trudności ze snem, myśli koncentrowały się na wspomnieniach o bracie. Jednocześnie z drugiej strony wykonywał swoje codzienne obowiązki, chodził do pracy zajmował się rodziną. W tym trudnym okresie duże znaczenie miało wsparcie rodziny. Przeżycia powoda związane ze śmiercią brata przebiegały w sposób charakterystyczny dla tradycyjnej żałoby. Całkowity okres żałoby powoda trwał około pół roku. W chwili obecnej nie znaleziono podstaw by stwierdzić, że powód odczuwa cierpienie psychiczne będące skutkiem śmierci brata R. S. (1).

Biegła z zakresu psychologii stwierdziła, że powód aktualnie nie odczuwa cierpień psychicznych będących skutkiem śmierci brata R. S. (1). W obecnym funkcjonowaniu nie występują negatywne następstwa będące wynikiem przeżytych doświadczeń związanych ze śmiercią brata.

Powyższe ustalenia wynikając wprost z opisanego wyżej materiału dowodowego jak również z opinii biegłej psycholog I. K., którą Sąd podzielił w całości. Opinia jest wszechstronna, obszerna, spójna i logicznie uzasadniona. Na podstawie tych wszystkich okoliczności należało uznać, iż kwotą zadośćuczynienia, adekwatną do rozmiaru cierpień powoda, z uwzględnieniem oczywiście stopnia przyczynienia się samego poszkodowanego R. S. (1), będzie kwota 15.000 zł. Dalej idące żądanie należało oddalić.

O odsetkach orzeczono po myśli art. 481 § 1 kc w zw. z art. 455 kc. Sąd uwzględnił przy tym, że przed wytoczeniem pozwu powodowie zywali pozwanego do zapłaty. Jednak w ocenie Sądu samo wezwanie to za mało aby uznać, że pozwany pozostawał w zwłoce. Należało mieć na uwadze, że zmarły R. S. (1) nie był pracownikiem pozwanego, jego sytuacja rodzinna nie była mu znana. W tej sytuacji wezwanie do zapłaty powinno być kompletne i umożliwiać podjęcie ewentualnej decyzji. W niniejszej sprawie tak nie było i należało odsetki ustawowe za opóźnienie zasądzić dnia niesienia powództwa. W pozostałym zakresie żądanie co do odsetek oddalono.

W ocenie sądu niezasadny był podnoszony przez pozwanego zarzut przedawnienia roszczenia. Przedawnienie jest instytucją prawa materialnego, zatem w razie jego podniesienia (z wyjątkiem spraw dot. konsumentów), sąd ma obowiązek kompleksowego rozważenia tej kwestii, w tym zwłaszcza prawidłowego ustalenia terminu, w jakim roszczenia objęte pozwem ulegają przedawnieniu. Ponieważ roszczenie powódki ma oparcie w przepisach regulujących odpowiedzialność z tytułu czynu niedozwolonego, do ich przedawnienia stosuje się art. 442¹ k.c. (obowiązujący również do roszczeń nieprzedawnionych w dniu jego wejścia w życie), który w § 2 stanowi, że jeżeli szkoda wynikła ze zbrodni lub występku, roszczenie ulega przedawnieniu z upływem lat 20 od dnia popełnienia przestępstwa bez względu na inne okoliczności. Skoro zatem wypadek miał miejsce w dniu 30 września 2005 r., a do daty wejścia w życie art. 442¹ k.c. (10 sierpnia 2007 r.) nie upłynął 10-letni termin przedawnienia związanych z tym roszczeń powódki (przewidziany poprzednio w art. 442 § 2 k.c.), przedawnieniu uległyby one dopiero po upływie lat 20 od daty wypadku, tj. po 30 września 2025 r. Ponieważ pozew został złożony przed tą datą, zarzut przedawnienia nie mógł zostać uwzględniony.

O kosztach sąd orzekł na podstawie art. 100 kpc, stanowiącego, że w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczącej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu. Mając na uwadze powyższe należało od pozwanego na rzecz powodów zasądzić kwoty po 3.617 zł (3.600 zł wynagrodzenie pełnomocnika powódki i 17 zł opłata skarbową od pełnomocnictwa).

Ponadto mając na uwadze poniesienie wydatków przez Skarb Państwa Sąd Rejonowy w (...) na opinii biegłej z zakresu psychologii oraz koszty uzyskania dokumentacji medycznej oraz nieuiszczone opłaty od zasądzonych roszczeń po podstawie art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 100 k.p.c. należało kwoty te pobrać od pozwanego.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w wyroku.